



ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2021 року, протокол № 1

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА КРИМІНОЛОГІЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
із спеціальності 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

доцент кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент
27 серпня 2021 року _____

Дмитро ВИГОВСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри кримінального права та процесу
27 серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри,
докторка юридичних наук, доцентка
27 серпня 2021 року

_____ Лариса БРИЧ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
27 серпня 2021 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
28 серпня 2021 року, протокол № 1

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
28 серпня 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

Обліковий обсяг 0,78 ум. др. арк.

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни		–	2
2.	Заплановані результати навчання		–	3
3.	Програма навчальної дисципліни		–	5
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	8
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	8
	4.2.	Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять	–	9
	4.3.	Завдання для самостійної роботи студентів	–	9
	4.4.	Індивідуальні завдання	–	10
5.	Методи навчання та контролю		–	11
6.	Схема нарахування балів		–	11
7.	Рекомендована література		–	13
	7.1.	Основна література	–	13
	7.2.	Допоміжна література	–	14
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	19

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	23	Соціальна робота
2.	Код і назва спеціальності	–	232	Соціальне забезпечення
3.	Назва спеціалізації	–		немає
4.	Назва дисципліни	–		Соціальна кримінологія
5.	Тип дисципліни	–		вибіркова
6.	Код дисципліни	–		ВД 2.1.41.
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–		перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–		бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–		четвертий
10.	Семестр	–		восьмий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:			
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3/90	
	2) денна форма навчання:			
	аудиторні заняття (годин)	–	44	
	% від загального обсягу	–	49	
	лекційні заняття (годин)	–	22	
	% від обсягу аудиторних годин	–	50	
	семінарські заняття (годин)	–	22	
	% від обсягу аудиторних годин	–	50	
	самостійна робота (годин)	–	46	
	% від загального обсягу тижневих годин:			
	аудиторних занять	–	2	
	самостійної роботи	–	2,2	
12.	Форма семестрового контролю	–		залік
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:			
	1) попередні дисципліни	–		ОДПП 1.2.2. Система соціального забезпечення; ОДПП 1.2.4. Соціальна психологія

	ОДПП 1.2.18. Конфліктологія
2) супутні дисципліни	– немає
3) наступні дисципліни	– немає
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Соціальна кримінологія» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Бакалавр соціального забезпечення»:

ПР 03. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.

ПР 04. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.

ПР 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.

ПР 24. Надавати консультації щодо можливих способів здійснення та захисту прав та інтересів особи у сфері соціального забезпечення, вести формальну і неформальну бесіду з проблем соціального забезпечення.

<i>Після завершення вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати:</i>
<i>1. Знання</i> <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату;
1.2) визначати суспільні відносини, які виникають у процесі протидії злочинності у різних її проявах;
1.3) знати поняття та структуру злочинності, її основні детермінанти, засоби протидії;
1.4) характеризувати особливості використання соціальних засобів протидії окремим видам злочинності;
1.5) визначати роль державних і недержавних органів, що здійснюють протидію злочинності в суспільстві.
<i>2. Розуміння</i> <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають соціальну сутність і природу злочинності, механізм її утворення;
2.2) визначати специфіку суспільних відносин у сфері реалізації державної політики, спрямованої на протидію злочинності;
2.3) характеризувати особливості регулювання суспільних відносин у сфері профілактики злочинності;
2.4) встановлювати механізм реалізації антикримінальної політики держави;
2.5) характеризувати основні соціальні процеси, які виступають у якості причин та умов злочинності взагалі та окремих її видів.
<i>3. Застосування знань</i> <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) аналізувати сучасні суспільні проблеми протидії злочинності в Україні;
3.2) віднаходити шляхи вирішення проблем, що можуть виникнути при реалізації

державної антикримінальної політики;
3.3) аналізувати статистичні дані, що стосуються основних показників злочинності;
3.4) здійснювати порівняльний аналіз суспільних механізмів протидії злочинності в Україні із відповідною практикою в зарубіжних країнах;
3.5) складати зразки анкет, що застосовуються під час проведення соціально-кримінологічних досліджень.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) виділяти головні положення (завдання, пропозиції, оцінки тощо), викладені в нормативно – правових актах, що стосуються суспільних заходів протидії злочинності;
4.2) порівнювати різні види злочинності відповідно до запропонованих соціальних критеріїв;
4.3) аналізувати наслідки неефективності законодавства у сфері соціальної протидії злочинності
4.4) обчислювати співвідношення показників рівня, структури, динаміки окремих видів злочинності;
5.5.) класифікувати суб'єктів профілактичної діяльності залежно від напрямів заходів протидії злочинності, що вживаються ними
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) аргументувати потребу здійснення аналізу окремих показників злочинності, що складають статистичну картину злочинності взагалі;
5.2) пропонувати зміни до чинних актів у сфері реалізацію державної антикримінальної політики;
5.3) встановлювати механізм ефективного застосування заходів анти кримінального характеру;
5.4) пояснювати порядок досягнення позитивної динаміки окремих видів злочинності;
5.5) узагальнювати механізм діяльності суб'єктів профілактичної діяльності
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) порівнювати способи реалізації антикримінальної політики держави;
6.2) узагальнювати вчення про засоби ефективної протидії злочинності соціально-правовими методами;
6.3) узагальнювати правове значення адміністративно-правових на соціально-виховних засобів профілактичної та каральної діяльності для антикримінальної політики України;
6.4) узагальнювати нормативно-правовий інструментарій протидії окремим видам злочинності
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) розробляти проекти нормативно – правових актів за завданою ситуаційною задачею;
7.2) писати опорні конспекти інтерв'ю та соціальних опитувань;
7.3) складати анкети для встановлення рівня латентної злочинності;
7.4) розробляти схему надання соціальних послуг раніше засудженим та маргінальним особам;
7.5) складати ситуативні завдання та готувати необхідні документи для її вирішення.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальна кримінологія: поняття, система, метод

Поняття соціальної кримінології як науки, її предмет. Основні завдання соціально-кримінологічної науки. Соціальна кримінологія як навчальна дисципліна. Місце соціальної кримінології в системі суспільних наук. Поняття методології та методики соціально-кримінологічної науки. Взаємозв'язок соціально-кримінологічної науки із суспільними, юридичними науками та практикою. Етапи виникнення та початковий етап розвитку соціології кримінологічного напрямку в Україні.

Тема 2. Злочинність, як соціально-правове явище

Поняття злочинності як соціально-правового явища. Поняття злочинності як кримінально-правового явища.

Основні показники злочинності. Формула визначення показників злочинності. Поняття та характеристика латентної злочинності, методи її вивчення. Види та рівні латентної злочинності. Характеристика співвідносних категорій для визначення показників злочинності, таких як: економічні відносини і злочинність, соціальні відносини і злочинність, моральний стан суспільства і злочинність.

Тема 3. Віктимологічні аспекти соціальної кримінології

Поняття віктимології. Загальна характеристика жертви кримінального правопорушення. Поняття формування особи жертви. Види жертв кримінальних правопорушень. Класифікація негативних соціальних явищ та процесів, що провокують віктимну поведінку. Характеристика окремих концепцій загальних причин віктимізації в суспільстві. Засоби протидії процесу віктимізації осіб в суспільстві.

Тема 4. Соціальні детермінанти злочинності

Поняття соціальної детермінації злочинності. Загальна характеристика процесу породження злочинності. Поняття соціальних причин та умов злочинності. Їх співвідношення із соціальними причинами та умовами конкретних злочинів та окремих їх видів. Класифікація негативних соціальних явищ та процесів, що породжують злочинність. Характеристика окремих концепцій загальних причин злочинності у вітчизняній кримінології. Кримінологічні основи аналізу соціальних причин злочинності.

Тема 5. Соціальна та індивідуальна девіація в процесі формування особи злочинця

Поняття особистості злочинця. Моменти її виникнення та припинення існування. Співвідношення понять «особа, яка скоїла злочин», «суб'єкт злочину», «особа злочинця». Теорії походження особи злочинця. Релігійні погляди на формування особистості злочинця. Погляди на особистість злочинця представників класичної школи кримінології (Ч. Беккарія, Ф. Ліст, А. Фейєрбах). Фізіогноміка і френологія. Вчення Ч. Ломброзо про особу злочинця та ідеї його послідовників (Е. Феррі, Р. Гарофало). Кримінологічна характеристика особи злочинця. Класифікація злочинців. Типологія злочинців. Кримінологічні методи аналізу особи злочинця.

Тема 6. Соціальні механізми протидії злочинності

Поняття соціальної протидії злочинності. Основні засади протидії злочинності як виду соціальної діяльності. Системний підхід в організації та здійсненні заходів профілактики кримінальних правопорушень. Класифікація суб'єктів соціальної протидії злочинності. Діяльність окремих суспільних інституцій, спрямованих на протидію злочинності. Профілактична діяльність громадських формувань по боротьбі із злочинністю. Теорія «розбитих вікон», як перспективна концепція підвищення ефективності протидії

злочинності. «Культура, як засіб протидії злочинності» у відповідності з теорією О.М. Костенка.

Тема 7. Соціальні передумови та засоби протидії злочинності проти власності, у сфері господарської та службової діяльності

Загальна соціально-кримінологічна характеристика кримінальних правопорушень проти власності, у сфері господарської та службової діяльності. Соціальні причини та умови злочинності проти власності, у сфері господарської та службової діяльності. Соціальні детермінанти формування особи правопорушника, що вчиняє злочини проти власності, у сфері господарської та службової діяльності. Соціальні засоби протидії злочинності проти власності, у сфері господарської та службової діяльності.

Тема 8. Девіантні прояви неповнолітніх та молоді. Соціальні засоби протидії злочинності неповнолітніх

Поняття, стан, структура, динаміка та соціальні особливості злочинності неповнолітніх та молоді. Вікові категорії поняття «злочинність неповнолітніх та молоді» в кримінології.

Причини високої латентності побутових кримінальних правопорушень неповнолітніх.

Вивчення специфічної мотивації, характерної для крадіжок, грабежів, розбоїв, хуліганства і насильницьких кримінальних правопорушень, скоєних неповнолітніми. Порівняння показників злочинності неповнолітніх, дані про рецидив, групову злочинність і деякі інші показники з аналогічними показниками так званої дорослої злочинності. Специфіка злочинності неповнолітніх.

Соціальні причини та умови злочинності неповнолітніх та молоді. Неприятливі умови життя й виховання неповнолітніх і молоді у системі причин злочинності. Кримінологічна характеристика особи неповнолітнього та молодої людини, що вчиняє кримінальне правопорушення. Система попередження злочинності неповнолітніх та молоді. Соціальні проблеми боротьби і попередження злочинності неповнолітніх та молоді.

Тема 9. Соціологія кримінального насильства

Загальне поняття, стан, структура, динаміка насильницької злочинності. Соціальні причини та умови насильницької злочинності. Сімейне неблагополуччя як криміногенний фактор. Сімейне насильство, як один з найнебезпечніших видів «нелетального насильства». Соціально-кримінологічна характеристика особистості злочинця, що вчиняє насильницькі злочини. Основні превентивні заходи по попередженню насильницької злочинності та хуліганства. Соціальні заходи по боротьбі з насильницькою злочинністю та хуліганством. Хуліганство як вид злочинної поведінки, його причини та умови, заходи попередження.

Тема 10. Соціальна природа фонових явищ: наркотизація та деструктивні субкультури в Україні

Поняття пияцтва, алкоголізму та наркоманії як культурно-соціальних категорій. Структура злочинності пов'язаної пияцтвом та наркоманією. Зв'язок пияцтва та наркоманії із злочинністю. Віктимологічний аспект зловживання алкоголем та наркотичними засобами. Боротьба з пияцтвом і наркоманією та пов'язаними з ними правопорушеннями. Основні превентивні заходи зі злочинністю та методи боротьби з цим видом злочинності. Соціально-кримінологічна характеристика діяльності деструктивних субкультурних утворень, та протидія їм.

Тема 11. Девіантні прояви в сфері статевих відносин. Соціально-культурні заходи протидії кримінальним правопорушенням проти статевої свободи та статевої недоторканості

Загальна характеристика кримінальних правопорушень, що вчинюються на ґрунті сексуальних перверсій. Соціально-психологічні причини та умови кримінальних

правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості. Особливості формування особи злочинця, схильного до вчинення кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості.. Соціально-культурні засоби попередження кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості. Роль судової психіатрії та сексології у протидії проявам парафії.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1.	Соціальна кримінологія: поняття, система, метод	8	2	2			4
2.	Злочинність, як соціально-правове явище	8	2	2			4
3.	Віктимологічні аспекти соціальної кримінології	8	2	2			4
4.	Соціальні детермінанти злочинності	8	2	2			4
5.	Соціальна та індивідуальна девіація в процесі формування особи злочинця	8	2	2			4
6.	Соціальні механізми протидії злочинності	8	2	2			4
7.	Соціальні передумови та засоби протидії злочинності проти власності, у сфері господарської та службової діяльності	10	2	2			6
8.	Девіантні прояви неповнолітніх та молоді. Соціальні засоби протидії злочинності неповнолітніх	8	2	2			4
9.	Соціологія кримінального насильства	8	2	2			4
10.	Соціальна природа фонових явищ: наркотизація та деструктивні субкультури в Україні	8	2	2			4
11.	Девіантні прояви в сфері статевої свободи та статевої недоторканості. Соціально-культурні заходи протидії кримінальним правопорушенням проти статевої свободи та статевої недоторканості	8	2	2			4
	Всього годин:	90	22	22	-	-	46

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Завдання для самостійної роботи студентів

4.3.1. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.2. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.3. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

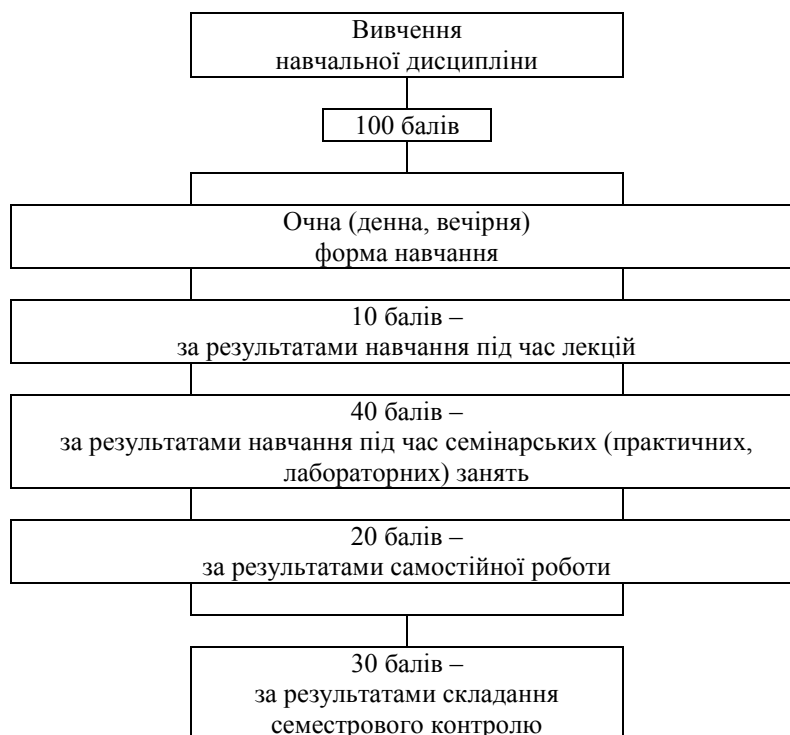
- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.
- складання окремих процесуальних документів.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне опитування на семінарських заняттях;
- 2) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 3) захист ІНДЗ;
- 4) складання окремих видів документів за ситуаційними завданнями;

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі письмового або усного заліку.

6. Схема нарахування балів



6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>
3. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>
4. Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17>
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню): Закон України від 18.12.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19>
6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
7. Європейська конвенція про запобігання тортурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню: Конвенція, Міжнародний документ від 28 листопада 1987 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_068#Text
8. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 № 264/94- ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80>
9. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
10. Кримінальний процесуальний кодекс України: Кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: www.rada.gov.ua
11. Кримінально-виконавчий кодекс: Кодекс України від 11.07.2003 р. № 1129-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
12. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
13. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього: Конвенція, Міжнародний документ від 9 грудня 1948 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_155#Text
14. Порядок придбання, перевезення, зберігання, відпуску, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у закладах охорони здоров'я : затв. постанов. КМ України від 13 травня 2013 р. №333. Офіційний вісник України. 2013. № 37. Ст. 1303. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2013-%D0%BF#Text>
15. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації: Конвенція, Міжнародний документ, Заява від 21 грудня 1965 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text

7.2. Додаткові джерела

1. Бачинин В. А. Философия права и преступления Харьков : Фолио, 1999. 607 с.
2. Блага А.Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання) : монографія. Харків: ФО-П Макаренко, 2014. 360 с.
3. Бойко Н. Социальный контроль и демократизация общества. Киев : Институт социологии НАНУ, 2007. 272 с.

4. Веприцький Р. С. Феноменологія злочинності як галузь кримінології. Форум права. 2013. № 3. С.84- 87.
5. Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво в боротьбі з організованою злочинністю. Вісник Харківського Національного університету внутрішніх справ. 2012. Вип. 4. С. 96-104.
6. Джужа А.О. Кримінально-правові та кримінологічні засади запобігання злочинам проти статевої недоторканності дитини. К.: Національна академія внутрішніх справ, 2013. 193 с.
7. Джужа О. М. Запобігання злочинам: кримінологовіктимологічна парадигма: моногр. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2015. 331 с.
8. Джужа О., Кирилук А. Сучасний погляд на розвиток кримінології. Право України. 2003. № 2. С. 97–101.
9. Дремін В. Н. Преступность как социальная практика (институциональная теория криминализации общества) : монография. Одесса : Юрид. л-ра, 2009. 616 с.
10. Закалюк А. П. Стан та перспективи розвитку кримінологічної науки в Україні /А.П. Закалюк. Вісті Кримінологічної асоціації України. Альманах. Харків. 2004. Вип. 1.
11. Зелінський А. Ф. Кримінологія : курс лекцій. Харьков : Прапор, 1996. 260 с.
12. Злочинність в Україні. Основні показники стану та структури злочинності за 2001-2014 рр. : стат. збірник. Київ: ВПЦ МВС України, 2014. 207 с.
13. Кваша О. О. Свобода волі та інші філософські категорії в обґрунтуванні злочинної поведінки та відповідальності за неї. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2012. № 2. С.3-11.
14. Кононов І. Соціологія і проблеми просторової організації суспільства / І. Кононов. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2004. № 4. С. 57–78.
15. Конституція України: сучасний стан та перспективи розвитку (тема номера). Право України. 2016. №6.
16. Кримінологія: учебник / под ред. Дж. Ф. Шелли. Пер. с англ. Санкт-Петербург: Питер, 2003. 534 с.
17. Кримінологічна діяльність суб'єктів кримінального судочинства : монографія / [за заг. ред. Л.М. Давиденка]. Харків : Тимченко, 2011. 214 с.
18. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Ю. В. Нікітіна, С. Ф. Денисова, Є. Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
19. Кримінологія. Академічний курс / за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: Кондор, 2018. 538 с.
20. Кримінологія: підручник / за ред. В.В. Голіни, Б.М. Головкина. Х.: Право, 2014. 440 с.
21. Кримінологія: підручник / заг. ред. І.Г. Богатирьова, В.В. Топчія. Київ: ВД Дакор, 2018. 352 с.
22. Кримінологія: підручник : практикум / [кол. авт.: Ю. В. Александров та ін.]; НАН України, Київ. ун-т права. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 341 с.
23. Лазарев Д. Організована злочинність та протидія їй як об'єкт міжнародної взаємодії. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. 2012. Вип. 90. С. 32-34.
24. Литвинов О. М. Право як феномен культури: спроба філософського осмислення: монографія. Луганськ: Янтар. 2014. 800 с.
25. Ломброзо Ч. Преступление. Новейшие успехи науки о преступнике. Анархисты / сост. и предис. В. С. Овчинского. Москва: Инфра–М, 2004. 320 с.
26. Ломброзо Ч. Преступный человек: пер. с ит. Москва : Эксмо; МИДГАРД, 2005. 876 с.
27. Мартиненко О. Дискреційні повноваження органів внутрішніх справ: кримінологічний аналіз. Право України. 2004. № 11. С. 91–93.
28. Менюк О. Правова культура в умовах розбудови незалежної України: поняття, структура. Право України. 2001. № 4. С. 21-24.
29. Мертон, Р. Социальная структура и аномия. Социология преступности (Современные буржуазные теории) : пер. с фр. Е. А. Самарской; ред. перев. М. Н. Грецкий. Москва : Издательство «Прогресс», 1966. С. 299–313.

30. Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству: лист Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 № 1/11-5480. К., 2018. 86 с.
31. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінологія» / уклад.: В. В. Голіна, Б. М. Головкін, В. В. Пивоваров, О. Ю. Юрченко, Ю. Г. Бойко. Харків : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2013. 96 с.
32. Орлов Ю.В. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності: Монографія. Харків: Діса плюс, 2016. 656 с.
33. Орловська Н. А. Соціальна шкідливість та суспільна небезпека: концептуальні аспекти співвідношення у контексті побудови кримінально-правових санкцій / Н. А. Орловська. Форум права. 2011. № 2. с. 672–680. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-2/11onakpc.pdf>.
34. Осика І. Правовий нігілізм та правова культура. Право України. 2001. № 7. С. 98-101.
35. Панов М. І. Про співвідношення і взаємозв'язок понятійних апаратів наук кримінального циклу. Проблеми законності. 2019. Вип. 146. С. 158-170. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2019_146_15.
36. Петрушина Т. Сприйняття економічних інститутів громадянами України за умов глобальної кризи. Українське суспільство 1992-2010: соціологічний моніторинг / за ред. д. ек. н. В. Ворони, д. соц. н. М. Шульги. Київ : Інститут соціології НАН України, 2010. С. 165–175.
37. Пилипенко В., Волянська О. Підліткова агресія у контексті сучасної соціокультурної ситуації. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2004. № 4. С. 5–23.
38. По обе стороны закона: Криминальная психология / авт.-сост.: О. В. Тимченко, В. Б. Шапар. Харьков : Прапор, 1999. 684 с.
39. Погорілий О. І. Соціологічна думка ХХ століття : навчальний посібник. Київ : «Либідь», 1996. 224 с.
40. Поклад В. Глобалізація та пандемія. Українське суспільство в пошуках відповідей на виклики сучасності: світоглядний рівень осмислення : Всеукраїнська науковотеоретичної конференція (м. Одеса, 18 — 19 червня 2020 р.) / за заг. ред. акад. С. В. Ківалова. Одеса : Фенікс, 2020. С. 36–39.
41. Поклад В. Методологія та методика вивчення латентної злочинності / В. Поклад. Навчальний посібник / МВС України, ЛДУВС. Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2007. 48 с.
42. Попова І. Моральне виправдання і нормативна складова тіньових практик (спроба порушити проблему). Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2004. № 1. С. 30–50.
43. Пробація та служби пробації в країнах-кандидатах у члени ЄС /за ред. Антона ван Кальмтоута, Дженні Робертс, Санді Віндінг. Київ : Атіка, 2005. 448 с.
44. Рущенко І. П. Соціологія злочинності. Харків, 2001. 348 с.
45. Скуратівський А. Правова культура: сутність, стан та шляхи розвитку. 2000. Вип. 7. С. 389-400.
46. Сливка С. С. Філософія права. Навч. посіб. К.: Атіка, 2012. 256 с.
47. Сметаніна Н.В. Наукові підходи до теорії злочинності в сучасній українській кримінології : монографія. Харків: Право, 2016. 192 с.
48. Соціальний порядок і соціальні відхилення : секція 9. Соціологія в ситуації соціальних невизначеностей : тези доповідей учасників I Конгресу Соціологічної асоціації України. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. 476 с.
49. Соціологія права: Навч. посіб. / За заг. ред. О. М. Джузи. Київ : 2004. 351 с.
50. Соціологія права: Підручник для студентів юрид. спец. вищих навчальних закладів. / За ред. Н. П. Осипової. Київ : 2003. 271 с.
51. Соціологія: підручник / за ред. В. Г. Городяненка. 2-е вид., перероб., доп. Київ : Академія, 2003. 560 с.
52. Тіньова економіка в Україні: масштаби та напрямки подолання. Київ : НІСД, 2011. 31 с.

53. Тригубенко Г. Термін «нігілізм»: історія та сучасність. Право України. 2000. № 9. С. 129-132.
54. Тузов А. П. Мотивація протиправного поведіння несорвершеннолетніх : моногр. Київ: Вища школа, 1982. 346 с..
55. Українська кримінологічна енциклопедія / за заг. ред. В.В. Чернея, В.В. Сокурєнка; упоряд. О.М. Джу́жа, О.М. Литвинов. Харків-Київ: ХНУВС; НАВС; Кримінол. асоц. України, 2017. 804 с
56. Чепурко Г., Привалов Ю. Гідна праця: реалії та перспективи / Г. Чепурко. Українське суспільство 1992-2010 : соціологічний моніторинг / за ред. д. ек. н. В. Ворони, д. соц. н. М. Шульги. Київ : Інститут соціології НАН України, 2010. С. 217–229.
57. Шандра Б. Б. Характеристика філософськоправових властивостей злочинності у суспільних відносинах. Митна справа. 2012. № 4. С. 269-273.
58. Шнайдер Г. Й. Кримінологія : пер. с нем. / Г. Й. Шнайдер; под общ. ред. и с предисл. Л. О. Иванова. Москва : Прогресс-Универс, 1994. 504 с.

8. Інформаційні ресурси

Офіційний портал Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
 Президент України: <http://www.president.gov.ua/>
 Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
 Міністерство внутрішніх справ України: <https://www.npu.gov.ua/uk/>
 Генеральна прокуратура України: www.gp.gov.ua/
 Національна поліція України: <http://npu.gov.ua>
 Патрульна поліція України: <http://patrol.police.gov.ua/>
 Міністерство юстиції України: <https://minjust.gov.ua/ua>
 Державна фіскальна служба України: <http://sfs.gov.ua/>
 Служба безпеки України: <https://ssu.gov.ua/>
 Рада національної безпеки і оборони України: www.rnbo.gov.ua/
 Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя: <http://kompravpol.rada.gov.ua/>
 Комітет Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності: <http://komzakonpr.rada.gov.ua/>
 Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин: <http://kompravlud.rada.gov.ua/>
 Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: <http://www.ombudsman.gov.ua/>
 Конституційний Суд України: <http://www.ccu.gov.ua/>
 Верховний Суд України: <http://www.scourt.gov.ua/>
 Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ: <http://www.sc.gov.ua/>
 Європейський суд з прав людини: <http://www.echr.coe.int/>
 Українська Гельсінська спілка з прав людини: <http://helsinki.org.ua/>
 Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua/>
 Львівська національна наукова бібліотека НАН України імені Василя Стефаника - www.lsl.lviv.ua/.
 Національна юридична бібліотека: www.nbu.gov.ua/node/622
 Наукова бібліотека імені М. Максимовича: www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3
 Бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого: <http://library.nlu.edu.ua>